

[Leif Hermann]

Dernæst er det tilsyneladende således, at omdriftsarealerne, hvor der ikke gælder særlige begrænsninger i den landbrugsmæssige udfoldelse, indtil 1994, midlertidigt endda, kan få lov til at udvide sig på bekostning af de nuværende græsarealer. Det fremgår af kortbilag 7, som i øvrigt er i oplagt uoverensstemmelse med skemaangivelserne på side 33 i bemærkningerne.

Omdriftsarealerne i Ny Frederikskog er økologisk helt umuligt anbragt som en bræmme mellem Margrethekog og de fredede dele eller de dele af Ny Frederikskog, der skal henlægges som vedvarende græsarealer.

Tankevækkende er det i øvrigt, at stort set samtlige omdriftsarealer ejes af landmænd, mens de vedvarende græsarealer ejes af andre. Det svarer meget godt til fremsættelsestalens kapitulation, hvor ministeren siger, at forslaget opfylder de lokale ønsker om størrelsen af de arealer, der fremtidig må dyrkes. Ministeren er endda nået så langt, at han ikke engang lægger skjul på kapitulationen. Må jeg på dette tidspunkt komme med et citat:

»Hvad nytter det at fredé et følsomt og truet område på nogle få tønder land, hvis de ligger midt i nogle kæmpemæssige marker, der udelukkende dyrkes med korn og gødskes og sprøjtes efter alle håndbogens regler?«

Citatet stammer såmænd fra Skov- og Naturstyrelsens lille pjeces om fremtidens natur, som vi netop alle sammen har fået. Man behøver blot at kaste et blik på kortet over Rudbøl Kog for at finde ud af, hvad risikoen indebærer, når man ikke lægger et helhedssyn til grund for sine afgørelser.

Endelig er der problemet med hensyn til, hvorvidt bevandingssystemet i Rudbøl Kog overhovedet skal forbedres. Bemærkningerne nævner kun forbedringsarbejder i Ny Frederikskog og Gammel Frederikskog, men ikke i Rudbøl Kog, der oven i købet har det største omdriftsareal.

På baggrund af disse bemærkninger vil vi i Socialistisk Folkeparti gå ind i et grundigt og meget kritisk udvalgsarbejde. Samtidig vil vi godt med megen malurt i bægeret lykønske Fælleslandboforeningen for Nordslesvig og hr. Sønderby med det resultat, vi andre nok skal få gjort langt, langt bedre.

Sønderby (V):

Jeg tror, at hr. Leif Hermann har forkert adresse på sine lykønskninger. Hvis hr. Leif Hermann kender lidt til baggrunden, vil han vide, at det er Højer og Tønder Kommuner og Sønderjyllands Amtsråd, hr. Leif Hermann måske skal henvende sig til sammen med digrevere og kogsinspektører, men det kan vi vende tilbage til.

Der skal ikke være nogen tvivl om, at vi, der har oplevet Tøndermarsken, erkender, at der er mange naturværdier dernede. Det har vi også sagt fra Venstres side. De fastboende siger også, at der er noget at sikre, noget at bevare dernede. Udviklingen har gjort det nødvendigt.

Men vi må trods alt, når vi nu drøfter det her, lægge mærke til, at der i en årrække er sket en sikring af Tøndermarsken. Det redskab, man har haft til at sikre Tøndermarsken, er digreverne og kogsinspektørerne, og de har på mange områder løftet pegefingeren, haft myndighed til at pege på nogle ting, hvis bønderne dernede ikke overholdt de regler, der var. Men udviklingen, særlig det faldende antal kvæg i dansk landbrug, har bevirket, at området de senere år er ved at skifte karakter. Det må vi også erkende.

Der er altså behov for, at vi fra offentlig side og med offentlige midler gør en indsats for at bevare disse naturværdier. Det har vi drøftet gentagne gange, det skal jeg ikke komme ind på. Vi har fra Venstres side hver gang støttet tanker om en sikring af de naturværdier. Vi sagde, at det ikke skulle ske ved en fredning, men ved en bevaringsplan, og vi takker ministeren for, at der nu er udarbejdet denne bevaringsplan for Tøndermarsken. Det var et resultat af det udvalg, som ministeren nedsatte, og vi har så fået ministerens forslag her.

Forslaget blev sendt ud til høring, og ministeren siger, at det blev forelagt lokalbefolkningen ved et møde den 6. august. Det møde overværede jeg også, og der var nogle kritiske bemærkninger fra Sønderjyllands Amt, fra kommunerne dernede og fra digreverne. Det er nogle af de ting, ministeren har taget til efterretning og har ændret på. Jeg håber, at det lovforslag, der ligger nu, kan få bred tilslutning i Folketinget.

Vi erkender, at der er behov for indgreb for at sikre de sammenhængende vedvarende græsarealer, og vi kan støtte de tanker, som er fremlagt.